

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1265

Vragen van het lid **Van der Plas** (BBB) aan de Ministers van Buitenlandse Zaken en van Defensie over *mogelijke scenario's voor een evacuatie uit Oekraïne* (ingezonden 10 december 2021).

Antwoord van Minister **Knapen** (Buitenlandse Zaken), mede namens de Minister van Defensie (ontvangen 6 januari 2022).

Vraag 1

Bent u op de hoogte van de nieuwsberichten¹ dat de regering van de Verenigde Staten opties voor een mogelijke evacuatie van haar burgers uit Oekraïne overweegt?

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Hebben Amerikaanse autoriteiten contact gehad met uw ministeries over het uitwerken van deze plannen?

Antwoord 2

Met de Amerikaanse autoriteiten is in bilateraal, EU- en NAVO-verband intensief contact over de situatie aan de Oekraïens-Russische grens, waarbij ook aandacht voor evacuatie is opgekomen.

Vraag 3 en 4

Hoe groot beoordelen de ministers de kans dat er een escalatie plaatsvindt tussen Rusland en Oekraïne op een korte termijn?

Hoe groot achten de ministers de kans dat dit tot een dreigende situatie voor Nederlanders zou leiden?

Antwoord 3 en 4

De exacte intenties van Rusland zijn niet duidelijk. De opbouw van troepen past in ieder geval niet in het reguliere beeld. De opbouw leidt tot onrust en brengt een risico van incidenten met zich mee. Het kabinet blijft de ontwikkelingen nauwlettend volgen via de sporen van EU, NAVO, OVSE, en via

¹ <https://edition.cnn.com/2021/12/07/politics/us-citizens-evacuation-ukraine/index.html>

bilaterale contacten. Op dit moment is er geen sprake van een dreigende situatie voor Nederlanders.

Vraag 5, 6 en 7

Is Nederland ook begonnen met het plannen van mogelijke evacuaties van onze staatsburgers uit Oekraïne?

Zo niet, waarom niet?

Zo niet, bent u bereid om opdracht te geven tot voorbereiding van deze scenario's?

Antwoord 5, 6 en 7

Het evacueren van staatsburgers door Nederland vindt slechts in zeer uitzonderlijke situaties plaats, t.w. wanneer er geen enkele andere mogelijkheid is om een bepaald gebied veilig te verlaten en Nederland daadwerkelijk de mogelijkheid heeft om staatsburgers uit het gebied te evacueren. Nederlanders in Oekraïne hebben op dit moment verschillende opties om het land te verlaten, bijvoorbeeld met een lijnvlucht van een commerciële luchtvaartmaatschappij. Vanzelfsprekend zijn verschillende opties om het land te verlaten in kaart gebracht. Op dit moment is er echter geen reden voor Nederland om over te gaan tot het daadwerkelijk organiseren van evacuatie van staatsburgers uit Oekraïne.

Vraag 8 en 9

Binnen welke termijn kan Nederland, na de escalatie van geweld, overgaan tot het evacueren van Nederlanders uit Oekraïne?

In welk stadium van escalatie zou u overgaan tot een advies aan Nederlandse burgers om Oekraïne vrijwillig te verlaten? In welk stadium zou u hetzelfde doen voor de Russische Federatie?

Antwoord 8 en 9

Het reisadvies voor Oekraïne is voor het grootste deel oranje vanwege de COVID-situatie, en is rood voor de provincies Donetsk, Loegansk (Donbas regio) en de Krim om veiligheidsredenen. Daarmee is aan Nederlandse burgers het advies gegeven alleen strikt noodzakelijke reizen te maken naar de «oranje» gebieden in Oekraïne. T.a.v. de provincies waarvoor het rode reisadvies geldt, is het advies niet naar die gebieden te reizen omdat het er te gevaarlijk is. Dit rode reisadvies geldt al sinds de illegale annexatie van de Krim in 2014. Nederlanders die daar nu nog zijn hebben daar zelf voor gekozen. Zij kunnen deze gebieden nog steeds zelfstandig verlaten. Het reisadvies voor Rusland is voor het grootste gedeelte oranje vanwege de COVID-situatie, en is rood voor Tsjetsjenië en overige gebieden van de Noord-Kaukasus, zoals Dagestan en Ingoesjetië. Het advies om niet naar deze gebieden te reizen is omdat het er te gevaarlijk is. Dit rode advies geldt sinds geruime tijd.

In de reisadviezen voor Oekraïne en Rusland is overigens expliciet opgenomen dat aan Nederlanders in gebieden waarvoor een rood reisadvies geldt, beperkt of helemaal geen hulp kan worden geboden.

Vraag 10

Bent u bereid om de dreiging van een gewapende escalatie op te nemen in het reisadvies van Oekraïne en de Russische Federatie op de website van het Ministerie van Buitenlandse Zaken?

Antwoord 10

Reisadviezen worden bijgewerkt wanneer de actuele ontwikkelingen daartoe aanleiding geven.

Vraag 11

Kunt u er verhoogde zorg voor dragen dat de Nederlandse ambassade de komende maanden een actuele administratie van de Nederlanders in Oekraïne bijhoudt?

Antwoord 11

Nederlanders worden herhaaldelijk opgeroepen zich aan te melden bij de informatieservice van Buitenlandse Zaken. Zo heeft BZ een beeld van welke Nederlanders in Oekraïne zijn, waar ze precies zijn en hoe we hen kunnen

bereiken als dat nodig is. Op dit moment hebben zich ongeveer 60 Nederlanders aangemeld. Dat getal hoeft niet per se representatief te zijn voor het daadwerkelijke aantal Nederlanders in Oekraïne, omdat er geen registratieplicht is voor Nederlanders in het buitenland.

Vraag 12

Zijn er naar uw mening aparte scenario's voor de steden Kiev, Kharkov, Dnipro, Odessa en Lviv nodig als het gaat om evacuatie?

Antwoord 12

Of aparte scenario's voor verschillende steden nodig zijn, wordt thans onderzocht en zal afhankelijk zijn van de aannemelijkheid dat in die steden ook Nederlanders aanwezig zijn.

Vraag 13 en 14

Is er op Europese Unie of NATO-niveau overleg over evacuatiescenario's bij een gewapende escalatie in Oekraïne?

Leiden deze gesprekken tot een gezamenlijke aanpak op dit vlak?

Antwoord 13 en 14

Nee, op dit moment is dit niet aan de orde in EU- of NAVO- verband. Er ligt voor de NAVO niet direct een taak op dit vlak in Oekraïne, waar geen sprake is van een NAVO-missie.

Vraag 15

Zou u deze vragen een voor een willen beantwoorden?

Antwoord 15

Een aantal vragen wordt samengevoegd beantwoord.

Vraag 16

Zou u deze vragen voor 9 januari willen beantwoorden?

Antwoord 16

Vragen zijn beantwoord voor 9 januari.